

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Decretvm XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

DECRETUM XV.

Cum experientia constet, multas saepe mulieres, aliosque, baptizandos comitantes, festivis diebus officium divinum negligere, & sub eodem compotationibus non nunquam indulgere; hinc diligenter advertant Pastores, ut ex officio divino prius intersint; & ejusmodi ac omnes alias compotationes severa prohibeantur; & delinquentes ad Nos aut Nostrum Vicarium deferantur, ac severa puniantur. Quod si vero, neque his paenit, ejusmodi abusus tolli posse, advertant; extra necessitatem nonquam nisi prophanis diebus Baptismum solemnem administrent.

DECRETUM XVI.

Cum non parva saepe impedimenta occurram in causis matrimonialibus, & testimoniis legitimacionum; mandamus, ut singuli Pastores librum compactum habeant, in quo, juxta Synodum majorem, scribantur nomina Baptizatorum, Confirmatorum, eorumque Parentum & Patrinorum, & an legitimo thoro nati; itemque matrimonio juctorum & defunctorum; eorumque qui in Paschate confessi fuerint, communicarint aut confessionem neglexerint; juxta formulas, in Rituall Nostro, novissime edito, descriptas.

DECRETUM XVII.

Dolenter deprehendimus in ultima visita Nostra, Sacerdotes quosdam tremenda altaris Sacrificia peragere saepius, & sacrosancta administrare Sacra menta, nihilominus verò, ad longum tempus, saluberrima Confessionis remedia negligere. Iubemus proinde, priorem nostram Constitutionem, Synodo majore sancitam, renovantes; & volumus, ut singuli Sacerdotes, singulis quindenis, ceteri verò Clerici singulis mensibus, sacra exomologesi conscientias expient, idque non nisi apud probata vita & doctrinæ sacerdotem. Ne verò aliqua, hac in parte, subrepatur negligentia, mandamus omnibus & singulis, ut factæ ejusmodi Confessionis, quot mensibus, Decanis suis fidem faciant; ipsi verò Decani suas confessiones Camerariis probent; & Decani, singulis Synodis, Nobis aut Nostro Vicario generali, de omnibus his rationem reddant; noverintque, de negligentibus penas sumendas esse.

DECRETUM XVIII.

Advertimus aliquos abusus in clavum postestate, & absolutos delinquentes à peccatis, & Sedi Apostolicæ & Nobis Synodo majore reservatis. Mandamus proinde singulis

animarum Curatoribus, ne limites suæ excedant potestatis, sed in ejusmodi casibus ad Nos aut Nostrum Vicarium recurrent, vel à Nobis absolvendi potestatem petant; casus verò reservatos accurate sciant, ne conscientias implicant scrupulis. Volumus autem, per casus reservatos, non alios quam publicos intelligi.

DECRETUM XIX.

Dolenter advertimus, hoc tempore calamitoso non paucos Matrimonii Sacramento conjunctos in gradibus prohibitis, & hodie dum in continuo vivere incestu, deceptos vero esse ab iis, qui crassâ quidem insciatiâ, (si non malitiâ) ejusmodi facultatem sibi usurparunt. Mandamus proinde omnibus & singulis animarum Curatoribus, ut in ejusmodi personas diligenter inquirent, &c, ut eorum conscientiae confundatur, pro legitimo dispensationis remedio ad Nos recurrent. Ipsi vero Pastores non tantum sciant Matrimonii impedimenta, sed aliquoties etiam in anno, pro concione, eadem suis auditoribus explicitent.

DECRETUM XX.

Gravissimâ sacrosanctæ Tridentinæ Synodi constitutione mandatas esse proclamations trinas, singuli Pastores sciant; in iisque fe, sine Nostro scitu, absque gravi peccato dispensare minime posse, nulla vero ratio ne, extra casum extremæ necessitatis, in privatis ædibus, sed solâ Ecclesiâ, adhibitis testibus, matrimonii assistere debere. Proinde, quæ hic statuta sunt, rigidè observanda esse, &c, contra delinquentes arbitrariis Nos paenit procedere velle, norint.

*Seff. 24.
cap. I.*

DECRETUM XXI.

Magno animi dolore comperimus, supinâ quorundam negligentia, tam paucos moribundos Extremæ unctionis Sacramento hactenus munitos. Mandamus proinde, & per viscera misericordiae Dei obtestamur Pastores singulos, ut frequenter, pro concione, hujus tam sancti Sacramenti utilitatem explacent, & moribundos diligenter de ea informent, ne illo se solatio privent, sed tantâ gratiâ, adversus dæmonis infultus, muni ant.

DECRETUM XXII.

Cum nihil tam Rempublicam, quamvis & maxime Ecclesiam, exornet, quam ut omnia in eâ ordine decenti fiat; hinc, ut sacratissimus Hierarchicus ordo turbetur, volumus, ac mandamus Curatis omnibus, ut si qui Commissariorum Archidiaconalium in impedimentis matrimonii dispensarint, pro

D d 4 valida-

*Parte I.
cap. 13.
§. 13. &
cap. 14.
§ 9.*

*Parte I.
c. 17.
§. 4.*

*Parte II.
c. 17.*

validatione ejusmodi matrimoniorum ad Nos
recurrant.

DECRETVM XXIII.

Graues ad Nos delatae querelæ, prout in ipso visitatione invenimus, valde gravari Ecclesiæ ab Archidiaconorum Commissariis. Hinc, ne deinceps subditis aut Ecclesiæ graves sint, volumus, ut, si sumptus trium aut ad summum quatuor Dalerorum Imperialium pretium excedant, non ex bonis Ecclesiæ, pauperum, & patrimonii Christi, sed ex mulctis acceptis, deinceps præstent. Prout defuper Archidiaconorum & Commissariorum conscientias oneramus.

DECRETVM XXIV.

Si alicubi hactenus moris fuerit, festo Corporis Christi, aut Patroni, vel Dedicatio- nis Ecclesiæ, haberi convivia & comportationes, eæ tollantur; &, ne sumptus accrescant, idcirco volumus, Pastori, ædituo, ludimagistro, ædilibus, hactenus ad dicta convivia ire solitis, dari certam ex redditibus Ecclesiæ pecuniam; quam cum Pastore determinabunt Decani.

DECRETVM XXV.

Cvm in visitatione adverterimus, Parochorum & Beneficiatorum Curias plurimas aut collapsas aut ruinæ proximas; ea propter ferio mandamus Decanis, tam Cathedralis & Collegiarum, quam ruralibus, ut, juxta Constitutiones Synodales, anno M D C XXX, cap. vi, editas, curias visitent, & reliqua, dicto capite de visitatione & Synodis privatis sancita, diligenter obseruent.

DECRETVM XXVI.

Cvm Archidiaconi oculi sint Episcopi, in quos ille suas curas declinet; hinc folcite curent, per se ipsos visitare curæ suæ commissos; si quando tamen occupationum necessitas eos præpediat, per nullos alios experiri suas vices curent quam eos qui à Nobis admissi fuerint; prout in nupera Synodo statuimus.

DECRETVM XXVII.

Cvm in Synodis prioribus, in certas regiones & Decanatus Dicecesin nostram diviserimus, interea vero appareat, eos, tam ob temporum varietatem, quam ob Parochiarum quarundam magis opportunum situm, non nihil immutandos esse; sequentia, hac super re, statuimus; reliquis in suo vigore man- furiis.

Ad primum itaque Emßlandia, cis Amifin situm, Decanatum, spectabunt sequentes Parochiæ & Capellæ:

Hafeluna.	Herflacke.
Bockelo.	Sogelen.
Berssen.	Laten.
Holte.	Borgel.
Werlte.	Wahen, Capella.
Lorpe.	Fresenberg, Capella.
Decanum.	vero nominamus D. Engelbertum Moseler, Pastorem Hafelunensem & Canonicum Wildeshusanum; Camerarium vero Dominum Everhardum Ioannis, Pastorem in Bockelo.
Ad secundum verò, trans Amifin potissimum situm, Decanatum, spectabunt sequentes Parochiæ:	
Meppen.	Rhede.
Aschendorff.	Steinebiel.
Hesepe.	Dorp.
Wesewe.	Geist, Capella.
Haren.	Groten Wullen, Capella.
Landecke.	Heede.

Decanum verò nominamus R. P. Albertum Albachten, Ordinis S. Benedicti profes- sum in Iburg, & Pastorem Meppensem; Ca- merarium autem D. Ioannem Wesselinck, Pa- storem in Haren.

Cum varet Decanatus Vordenensis, ibidem designamus in novum Decanum R. P. Ioan- nem Zurstrassem Societatis Iesu, Pastorem ibidem.

Mox subjunxit Secretarius: Accedant igitur & solitum præstent juramentum Decanorum ruralium, qui de novo ad hoc officium sunt promoti. Quod ipsum, tacitis SS. Evangelis, emiserunt omnes ii, qui ad novum officium sunt promoti, aut certè antehac idem non præstiterant.

DECRETVM XXVIII.

Omnes & singuli ludimagistri & ædi- tui, à quoque confituti, non prius ad officium admittantur, quam per Nos aut per Nostrum Vicarium approbentur & fidei professionem edant.

DECRETVM XXIX.

Cvm, multa ab Ecclesiis abalienata, & à potentioribus detenta esse, deprehen- dantur; eum in finem Officialem Nostrum de- terminamus, qui ex speciali Nostra commis- sione, præter communem juris ordinem, sine strepitu judicii, de plano, inspecta sola facti veritate, rem totam cognoscat & decidat; pro Actore verò, seu Recuperatore, Franci- scum Wennemarum ab Ascheberg, Canoni- cum Collegiatæ Ecclesiæ S. Ioannis Osnabru- gi; qui, bono zelo ductus, pro moderato sa- lario